

Datum : 7. 9. 2009

NOVINARSKA KONFERENCA - IZJAVA ZA MEDIJE

REGIJSKI CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI (CERO GLOBOKO)

Projekt CERO Globoko vključuje po operativnem programu odstranjevanja BLOO odpadkov 129.345 prebivalcev, za katere se bodo izvajale aktivnosti obdelave odpadkov pred odlaganjem za 15.170 ton preostanka odpadkov letno. Za 73.050 občanov iz območja bodoče »COOL regije bo potekala obdelava in odlaganje preostankov odpadkov za 39,55% odpadkov oz. za skupno 6000 ton. V projektu sodeluje 10 občin z 56.295 prebivalci in 9 občin z minimalnim preostankom 6000 ton za 73.050 prebivalcev, kar projekt uvršča med centre 1. reda.

Kam z odpadki na območju Trebnjega? Ali bodo Trebanjci plačevali pet-krat višje stroške ravnanja z odpadki, če ne zgradimo CERO Globoko?

Možne variante:

- 1. Odlaganja na obstoječe odlagališče za občinske potrebe:** Ta varianta ni več mogoča; stroški sanacije odlagališča -3,5 mio€, brez EU in državnih sredstev.
- 2. Odvoz odpadkov v RCERO Novo mesto: stroški** (izgradnja prekladalne postaje, sanacija obstoječega odlagališča, bančne garancije, obdelave, odlaganje, transport) so -6mio€. Problem: ni zagotovila za proste kapacitete na CEROD Novo mesto. Vse stroške krijejo občine Trebnje, Šentrupert, Mokronog-Trebelno.
- 3. Odvoz odpadkov v RCERO Celje: stroški** (izgradnja prekladalne postaje, sanacija obstoječega odlagališča, bančne garancije, obdelave, odlaganje, transport) so -6,3 mio €.
- 4. Varianta z razširitvijo v regionalni center CERO Globoko: +12,5 mio €...**izgradnja celotne infrastrukture CERO Globoko na lokaciji Trebnje. Že vložena finančna sredstva v odlagališče Globoko se ovrednotijo v odštevku od prispevka sopolisov, ki znaša skupaj 15%, razlika se ovrednoti v komunalni in cestni infrastrukturi za občino Trebnje, kot je obrazloženo v pogodbi. Stroški obdelave/odlaganja v CERO Globoko: do 80€/t. Bančna garancija: se plačuje v času obratovanja CERO, vračunana v ceno storitve, enako kot upravičene odškodnine (rente), plačajo vsi uporabniki.

Odločitev = ZA CERO Globoko

Vrednost zemljišč, ki jih bo potrebno še dokupiti za izgradnjo CERO Globoko, bo ovrednotena v DIIP-u, saj ta dokument evidentira investicijske potrebe in namere ter na podlagi opisa projekta in njegove analize odloči o tem, ali se nadaljuje postopek priprave investicijske dokumentacije. V njem bodo opisani osnovni elementi investicije in prikazane variante za izvedbo investicije.

Stroški odškodnin (rent) in finančnih zavarovanj so v skladu s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolje, Ur. L. 63/2009, 23. člen, 4. točka **vkjučeni v ceno storitve** in **NISO predmet pogodbe** o sodelovanju v projektu ali idejnih zasnov.

Glede na predvideno strukturo financiranja, ki je enaka pri vseh tovrstnih projektih (50% kohezija, 15% država, 15% soinvestitorke, 20% okoljska dajatev), se bo primanjkljaj zaradi doseženega cilja zgolj 35% preostanka odpadkov in **manj zbranih sredstev iz okoljske dajatve** po zagotovilih MOP **pokril iz državnega proračuna** (interes države je, da spodbuja tovrstne projekte, ne pa, da plačuje okoljske kazni zaradi nedoseganja okoljskih ciljev).

Nekateri projekti, kot je CERO Globoko, so pred operativnostjo (RCERO Celje že obratuje), se financirajo po državni shemi in **ne more priti do nelikvidnosti občine-nosilke projekta**, saj se sredstva v skladu s pogodbo med državo in nosilno občino nakazujejo v skladu s finančno konstrukcijo projekta, ki je sestavni del projektne dokumentacije. Doslej so vsi finančni tokovi potekali usklajeno, zato tudi pri CERO Globoko ne pričakujemo zapletov.

Občina Trebnje kot nosilka projekta razpolaga s kadrovski resursi za vodenje projekta, kar je razvidno tudi iz ocene Idejnih zasnov, ki jih je MOP ocenilo kot izredno dobro izhodišče za razvoj projekta. Glede na to, da se v posamezne izvedbene faze vključujejo strokovnjaki, ni potrebno, da bi le-te morala zaposlovati Občina. Praksa na tovrstnih projektih kaže, da je potrebno s strani nosilne Občine zagotoviti učinkovito koorodiniranje projekta, kar pa že doslej izvajamo s pomočjo zunanjih strokovnjakov. Zato v tej fazi ni potrebe po ustanavljanju podjetja, saj le-to ne bi bilo učinkovito v smislu zagotavljanja projektnih potreb, saj bo funkcija novega podjetja operativnost CERO Globoko. Strokovnjaki za izvedbo projekta bodo izbrani v skladu z javnimi naročili, pri čemer bo projektni tim skrbno bdel nad posameznimi fazami projekta.

Ker kohezija določa enotnost cen ravnanja z odpadki za podpisnice pogodbe, ki sodelujejo v projektu, **ni predmet pogodbe določanje cen storitev** (obdelave in odlaganja), saj se le-te določijo v skladu z veljavnim Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen, ki dopušča možnost variacije cen za 10%.

OP BLOO določa območja, ki se organizirajo v regijske centre in s podpisom pogodbe občine podpisnice zagotovijo sodelovanje v projektu. To posledično pomeni, da ni mogoče "selitve" iz ene v drugo regijo, saj bi s tem bili posamezni projekti, ki imajo finančno konstrukcijo planirano na določeno število občin oz. občanov ogroženi. Prav zaradi navedenega dejstva ni mogoče pričakovati pridruževanje drugih občin, odprta možnost ostaja le za občine prispevnega območja CERO Globoko.

Glede na doseganja vlaganja v odlagališče Globoko, ki je bilo zgrajeno za lokalno potrebo, bo po podpisu pogodbe s strani občin, ki se vključujejo v projekt, pripravljen DIIP, kjer bo med drugimi tudi jasen prikaz realne vrednosti vloženih finančnih sredstev ter prikaz sredstev, ki jih je v odlagališče vložila država. Žal bomo **zaradi slabega tedanjega nadzora projekta izgubili kar nekaj finančnih sredstev** zaradi rušenja

nefunkcionalnih objektov, ki so locirani po odlagališču in na dovoznih poteh in niso nikoli služili svojemu namenu. Ta vložena sredstva bomo žal izgubili, tudi sredstva, zaradi katerih je že **več kot 60% odlagališča napolnjenega s sekundarnimi surovinami, čeprav žal tega pred leti odgovorni na lokalnem nivoju niso prepoznali kot škodljiva in nesprejemljiva dejanja za Občino.**

Pogodba o sodelovanju pri pripravi projekta CERO Globoko, ki je bila podpisana s strani 15-tih občin je zaradi spremenjenega števila sodelujočih občin korigirana, saj se je posledično spremenilo tudi število občanov in predvidena finančna razmerja. Očitki, da je bil predhodni aneks pripravljen v tajnosti so napačni, saj smo želeli z določili aneksa podrobneje seznaniti občine prispevnega območja Špaja Dolina s potekom projekta in določenimi pojasnili, ki so jih želeli svetniki Občine Trebnje. Zaradi odločitve, da občine prispevnega območja Špaje Doline ne sodelujejo v projektu, aneks ni bil sprejet, saj je predstavljal le izhodišče za razgovor. Zato so trditve enega izmed svetnikov o **skrivanju aneksa posledica nepoznavanja poteka dogovorov.** Z odločitvijo občinskega sveta na novembrski seji sveta, da Občina Trebnje realizira projekt CERO Globoko, smo prevzeli odgovornost, katere se tudi zavedamo. Številna podtikanja namernih laži, kot je, da se je 19.8. 2009 podpisoval aneks (obravnavalo se je zgolj besedilo pripomb, zbrano v osnutku aneksa) in da je občinska uprava nesposobna razumemo kot neodgovorna dejanja opozicije, ki bi želela, da posledice njihovega neuspešnega večletnega vladanja nosijo občani, ki bi za ravnanje z odpadki plačevali 5x več kot, da bi imeli sodobno okoljsko infrastrukturo, ki bo ne le center za pripravo odpadkov na recikliranje, ampak bo hkrati učni center za prihodnost. Vse premalo se zavedamo, da s potrošnim načinom življenja ustvarjamo odpadke, za katere je potrebno poskrbeti že doma, torej se naša odgovornost začenja prav pri nas samih.

Okoljska infrastruktura zato predstavlja pomemben steber razvoja gospodarstva, čeprav je v Sloveniji razumevanje in odgovornost na tem področju na zelo nizkem nivoju. Cilji investicije CERO Globoko je upošteva doseganja ciljev iz strategij in operativnih programov, medtem ko bodo objekti ustrezali tudi prostorskim, tehnološkim in sociološkim zahtevam. Projekt bo prispeval k ciljem trajnostnega razvoja z zmanjšanjem količine trajno odloženih odpadkov na odlagališču, manjšimi emisijami v tla, zmanjšanimi emisijami metana in ogljikovega dioksida v zrak, k čemur nas zavezuje tudi Kyotski protokol. Zakonodaja zahteva zmanjšanje deleža biorazgradljivih odpadkov na odlagališčih. Zato **uvajamo obvezno izvirno ločeno zbiranje odpadne embalaže po sistemu "door-to-door"**, uvajamo programe **ozaveščanja mladih in javnosti**, ukrepe za preprečevanje nastajanja odpadkov in povečano recikliranje. Za doseganje okoljskih ciljev (manj kot 35% odloženih odpadkov) potrebujemo naprave za obdelavo odpadkov pred odlaganjem. Končni **cilj projekta je zmanjšanje količine odloženih odpadkov na odlagališču Globoko.** Nove tehnološke rešitve pomenijo visoke začetne stroške, zato bomo pozornost namenili funkcionalnosti objektov, načinu zbiranja in obdelave ter sortiranju odpadkov, inovativnim programom za ponovno uporabo, motivacijo javnosti zlasti na področju preprečevanja nastanka odpadkov ter izvirnega ločevanja nastalih odpadkov.

Sodelujoči na novinarski konferenci:

- *Alojzij Kastelic, župan Občine Trebnje*

- dr. Marinka Vovk, Okoljsko raziskovalni Zavod (pripravljaivec idejnih zasnov)
- Karel Lipič, Zveza ekoloških gibanj Slovenija, NVO
- mag. Štefan Velečič, direktor Komunale Trebnje